

**ZAKON Br. 04/L-037
O VISOKOM OBRAZOVANJU U REPUBLICI KOSOVO**

Skupština Republike Kosovo;

U skladu sa članom 65 (1) Ustava Republike Kosovo,

Usvaja:

**ZAKON
O VISOKOM OBRAZOVANJU U REPUBLICI KOSOVO**

**Član 1
Cilj**

Cilj Zakona o visokom obrazovanju je stvaranje zakonske osnove za regulisanje, funkcionisanje, obezbeđivanje kvaliteta visokog obrazovanja u skladu sa međunarodnim evropskim standardima kao i o ulozi države i društva u razvoju visokog obrazovanja u Republici Kosovo.

**Član 2
Načela**

1. Pružanje visokog obrazovanja u Republici Kosovo je zasnovano na sledećim načelima:

- 1.1. akademska sloboda, određena Ustavom Republike Kosovo i njihova dalja interpretacija od strane sudstva;
- 1.2. ravnopravnost pred zakonom za sve nosioce visokog obrazovanja;
- 1.3. ravnopravne mogućnosti za sve studente i osoblja u institucijama visokog obrazovanja bez diskriminacije.
- 1.4. raznolikosti i kvalitet u programima studiranja i uz podršku učenja;
- 1.5. kreativnost, inovacija i preduzetništvo kao ključni objektivi nosioce visokog obrazovanja i sličnih programa;
- 1.6. evropsko i međunarodno fokusiranje u svim oblastima visokog obrazovanja koje obezbeđuje studentu i osoblju labilnost i upoređivanost standarda u dodeljivanju diploma i kvalifikacija;
- 1.7. odanost u istraživačkom i akademskom radu za podršku predavanju i učenju kao i povećanje njegovih kapaciteta znanja unutar i van Kosova;
- 1.8. aktivno angažovanje studenata kao u individualnom tako i u kolektivnom aspektu, u institucioanlnom život i njegovo učenje;

**Član 3
Definicije**

1. Izrazi upotrebljeni u ovom zakonu imaju sledeće značenje:

- 1.1. Akreditacija - formalno priznanje jedne institucije visokog obrazovanja i njene

programe ispunjavaju poznate međunarodne standarde kvaliteta i da njihove kvalifikacije daju njihovim nosiocima, u skladu sa zakonom na snazi, određeni broj prava kao što je mogućnost pristupa daljeg nivou obrazovanja, specifične profile za upotrebu određene titule.

1.2. **Zaštita podataka** - i imenovanje u vezi njih imaće značenje priložen kao u zakon br. 2009-172 za zaštitu ličnih podataka.

1.3. **Evropska mreža centra za informacije /ENIC** - evropski centar mreža za informisanje, koje pružaju informacije o priznanju diploma, titull i ostale međunarodne kvalifikacije; za obrazovni sistem, kao za strane zemlje, tako i za zemlju članica ove mreže kao i za mogućnost studiranja van zemlje, obuhvatajući informacije o kreditima i stipendijama i savete za praktično pitanje u vezi pokretljivosti i jednakovrednosti.

1.4. **Evropski sistem prenosa i akumulacije kredita (ECTS)** - određuje kredite za komponente kursa, zasnovane na opterećenom radu studenata koja se zahteva da postignu objektivne u određenom pravca studiranja.

1.5. **Evropska zona visokog obrazovanja** - ima značenje određeno deklaracijom evropskih ministara za visoko obrazovanje u Bolonji (1999).

1.6. **Unutarnje obezbeđivanje kvaliteta** - formalno ocenjivanje procesa, nosioc pomoću koje obezbeđuje sebe da njegova ponuda (bilo da je programska ili uslužna) ispunjava standarde koje odgovaraju najboljim evropskim praksama i pokazuju neprekidno poboljšanje.

1.7. **Rezultati učenja** - postizanje u učenju i izražavanju njihovih termina što se očekuje od učenika zna, da razume i da bude u stanju da to uradi po završetku stepena studiranja ili modula. Tu mogu biti obuhvaćeni i stavovi, ponašanje, vrednosti i etika.

1.8. **Učenje tokom celog života** - opšte obrazovanje, profesionalno obrazovanje i osposobljavanje, neformalno obrazovanje i informalno učenje, rezultirajući povećanje znanja, veština i nadležnosti unutar lične, društvene, socialne perspektive ili one u zapošljavanju.

1.9. **NARIC - Državni centar za priznavanje i akademsko informisanje (za Kosovo ili za neku drugu zemlju).** NARIC Kosova pomaže u promovisanju kretanje studenata, nastavnika i istraživača, pružajući savete i nadležne informacije u vezi sa akademskim priznanjem diploma i perioda studiranja, prduzeta u drugim državama. Rešenja o priznavanju i ekvivalentnost dobija se od strane .Državnog saveta za priznanje u skladu sa evropskim standardima.

1.10. **Preduniverzitetsko obrazovanje** - odnosi se na formalne školske programe MONT-a, regulisane pomoću Zakona na snazi.

1.11. **Privatni nosilac** - svaka osnovana institucija bilo da je profitabilan ili neprofitabilan od bilo koje osobe, grupu osoblja ili druge organizacije osim Vlade Republike Kosova ili neke druge suverene države. Kada privatni nosilac zasnovan i deluje prema neprofitabilnom principu, on može da dobije oblik nevladine organizacije i da koristi dobrobiti (i dotična zaduženja) od NVO, u skladu sa zakonom na snazi.

1.12. **Program** – studijski program koji vodi ka kvalifikaciji ili diplome, koja se dodeljuje od nosioca visokog obrazovanja. 1.13. "Nosilac" podrazumeva svaku instituciju ili drugi organ ovlašćen za pružanje usluge obrazovanja u nivo visokog obrazovanja.

1.14. **Javni nosilac** - nosilac zasnovan od strane Vlade Republike Kosova.

1.15. **Javno-privatno partnerstvo** - može se osnovati kako bi pružilo usluge visokog obrazovanja. Njegovo formiranje biće u skladu sa principima ravnopravnog treniranja, bez diskriminacije, transparentnosti, proporcionalnog odnosa, efektivnosti proračuna, efikasnosti, zaštiti javnog interesa, slobodu konkurencije i dobijene vrednosti u novce kao i da bude u skladu sa zakonom za javno-privatno partnerstvo i koncesije u infrastrukturi kao i sa procedurama za njihovo dodeljivanje (Zakon -03/L-090, juni 2009).

1.16. **Priznati akreditacioni organ** - Kosovska agencija za akreditaciju ili slični organ, koji je poznat u Evropskoj zoni visokog obrazovanja, trenutno je učlanjena u evropskoj mreži za bezbednost kvaliteta u visokom obrazovanju /ENQA/ ili (u Ujedinjenim Američkim Državama), to je organ za akreditaciju priznat od strane Saveta karencije za visoko obrazovanje /CHEA/ili od strane departamenta za obrazovanje Sjedinjenih Američkih Država ili od obadvije (u bilo kom drugom zakonodavstvu) priznato je od strane Ministarstva na reciprocitetnoj osnovi kao organ zasnovan na valjan državni i regionalni način za akreditaciju, koji je priznat i ovlašćen je od strane relevantnog ministarstva u okviru njegovog zakonodavstva

Član 4

Ciljevi i organizovanje visokog obrazovanja

1. Objektivni visokog obrazovanja su:

1.1. stvaranje, razvoj, zaštita i penošenje znanja pomoću predavanja i naučno istraživačkog rada;

1.2. priprema studenata za dalje studije, profesionalnu praksu i za učenje u toku celog života, pomoću usvajanja i razvijanja specialističkih znanja i kompetencije visokog nivoa

1.3. pružanje mogućnosti za sve stanovnike Kosova koji su sposobni da stiču korist iz ove nastave i da doprinesu društvu i državi u toku celog svog života.

2. Visoko obrazovanje organizuje se i to:

2.1. prvi nivo - tri (3) do četiri (4) godine na osnovu kojih student postiže 180, odnosno 240 kredita/ ECTS i dobija diplomu Bachelor.

2.2. drugi nivo - jedna (1) do dve (2) godine studija nakon završetka prvog nivoa na osnovu kojeg student postiže 60, odnosno 120 kredita/ECTS i student dobija diplomu Master.

2.3. treći nivo - programi studija doktorature sa nezavisnim akademskim i istraživačkim karakterom .

2.4. svako drugo obrazovanje nakon srednje škole na nivoima 5, 6, 7 i 8 Evropskog okvira za kvalifikacije za učenje u toku celog života , za koji se mogu dati krediti krediti (ECTS).

Član 5

Pristup visokom obrazovanju

1. Visoko obrazovanje koja se nudi od strane licenciranih nosioca visokog obrazovanja na Kosovu biće pristupačno za sve osobe unutar ili van teritorije Kosova, bez nikakve vrste direktne ili indirektno diskriminacije.

2. Neće biti ograničenja uzrasta za upis ili da dobije kvalifikaciju u visokom obrazovanju na Kosovu.

3. Nosioc visokog obrazovanja koji je akreditovan na Kosovu, na osnovu preporuke NARIC-a može primiti državnu ili međunarodnu kvalifikaciju ili diplomu državnu ili međunarodnu kao ekvivalentno certifikatu mature, koj se određuje ovim zakonom. U slučaju podnošenja zahteva za priznanje jednog certifikata o završavanju školovanja u drugoj državi, priznanje usim u izuzetnim slučajevima, biće urađeno samo za certifikate koji dokazuju završavanje najmanje dvanaest (12) godina školovanja i koja daje pravo vlasniku da nastavi školovanje na univerzitetu ili da pristupi na prijemnom testu u dotičnoj stranoj državi .

4. Kvalifikacija, diploma ili međunarodno ili državno iskustvo može biti priznato kao ekvivalentno nivo Bečalar, spomenuto u članu podstavu 2.1. stav 2. člana 4 ovog zakona od strane nosioca visokog obrazovanja, akreditovanog na Kosovu. U slučaju podnošenje zahteva za ocenjivanje certifikata dobijenog od strane institucije visokog obrazovanja, treba biti akreditovan od strane poznatog organa za akreditaciju, kao što je objašnjeno u gorenavedenom članu 3. ovog zakona.

5. Visoko obrazovanje može se pohađati redovno, vanredno učenje na distanci i u kombinaciji bilo kog načina ovakvog studiranja, tako kao što se predvđa statutom nosioca koji daje kvalifikacije za visoko obrazovanje.

6. Ništa u ovom zakonu ili dodatnim instrumentima izdati prema ovome, ili na osnovu bili koje druge odredbe zakona, neće ograničiti slobodu licenciranih nosioca visokog obrazovanja:

6.1. za uvođenje novosti u visoko obrazovaje u skladu sa određenim uslovima tavom u njihovim licencama

6.2, da omogući kurseve na svim obrazovnim nivoima za usavršavanje sposobnosti koje su potrebne ili odgovarajuće za realizaciju ciljeva visokog obrazovanja i za davanje doprinosa u učenju tokom celog života.

7. Visoko obrazovanje može biti ponuđeno od strane svakog nosioca visokog obrazovanja, bez vremenskog ili strukturnog ograničenja školske godine, pod uslovom da može na zadovoljavajući način da dokaže jedan poznati organ za akreditaciju da njegove diplome ispunjavaju očekivane standarde za takve diplome unutar Evropskoj zoni visokog obrazovanja .

Član 6

Nadležnosti i odgovornosti Ministarstva za pružanje visokog obrazovanja

1. U skladu sa odredbama ovog zakona i dopunskim dokumentima izdati na njihovu osnovu i one izdate na osnovu člana 14 Zakona o obrazovanju u opštinama Republike Kosova (03-L-068, maja 2008), Ministarstvo je odgovorno za:

1.1. planiranje i razvijanje visoko obrazovanja na Kosovu, uz konsultaciju sa akreditiranim nosiocima visokog obrazovanja;

1.2. regulisanje javnih i privatnih nosioca visokog obrazovanja i usvanje njihovih statuta. Statuti shih univerziteta i bilo kog podnosioca zahteva za titulu 'univerzitet' treba biti ratifikovano od Skupštine;

1.3. podela fondova nosicima visokog obrazovanja u cilju predavanja i istraživanja radi javnog interesu u okvir opšti odredaba primenjenog zakona o finansiranju javnih usluga na Kosovu obezbedivši da takvi fondovi su namenjeni potrošeni u skladu sa usaglašenim prioritetima između među Ministarstva i svakog nosioca preko instrumenta za finansiranje, specifikovane u obliku administrativnih uredba.

1.4. ovlašćenje formata i sadržaja Diplome i Dodatak diplome, u saradnji sa Kosovskom agencijom za akreditaciju, koje se izdaju od strane akreditovanog nosioca visokog obrazovanja;

1.5. davanje predloga u vezistvaranja jedne šeme ili šeme za finansisku pomoć studentima i administrativno regulisanje jedne šeme ili takvih šema;

1.6. promovisanje kretanja studenata i osoblja unutar Evropske i međunarodne zone visokog obrazovanja kao i podrška za upotrebu Engleskog jezika u nastavi pored službenih jezika; Postavljanje pravila u vezi akademskih i profesionalnih priznanja u okvir Bolonjskog okvira i Lisbonske konvencije, bilo preko NARIC Kosova unutar Ministarstva ili preko Kosovske agencije za akreditaciju i informisanje javnosti za status stranih kvalifikacija preko ENIC Evropska mreža centara za informisanje;

1.7. promovisanje jednakih mogućnosti u pristup i prijem u visokom obrazovanju, u razvoju obuku osoblja, za mogućnosti učenja tokom celog života i u svim ostalim aspektima visokog obrazovanja;

1.8. stvaranje državnog saveta zavisoko obrazovanje koji savetuje Ministarstvu za pitanja o visokom obrazovanju, određivši njegove teme i preporuke kao i imenovanje članova;

1.9. promovisanje veza među javnim nosiocima visokog obrazovanja na Kosovu, privatnim nosiocima obrazovanje i osposobljavanje industrije i trgovine kao i za podsticanje razvoja i preduzetništva;

1.10. Promovisanje veza među svim nosiocima visokog obrazovanja na Kosovu i institucijama visokog obrazovanja u regionu i šire;

1.11. licenciranje nosioca visokog obrazovanja;

1.12. obezbeđivanje pomči u skadu sa ovim zakonom, za akreditirane nosioce visokog obrazovanja i studentima koji su upisani tu.

1.13. regulisanje svih ostalih pitanja vezana sa visokim obrazovanjem, koje nisu regulisane posebno ovim zakonom.

2. U sprovođenju odgovornosti i njihovi zadatka na osnovu ovoga zakona, Ministarstvo poštuje i promovíše pravo zajednice i njihovih člana, određene Zakonom o očuvanju prava zajednica i njihovih članova na Kosovu (<zakon bnr. 03/L-047, mart 2008).

Član 7 **Kosovska agencija za akreditaciju**

1. Kosovska Agencija za akreditaciju KAA je nezavisna agencija odgovorna za ocenivanje i promovisanje kvaliteta u visoko obrazovanje na Kosovu. Preko profesionalnih i transparentnih procesa za ocenivanje i kontrolu kvaliteta ili drugim sredstvima koje se smatraju odgovarajuće za to, koje ispunjavaju najbolje međunarodne prakse. KAA obezbeđuje da standard i kvalitet u visokom obrazovanju na Kosovu da ispunje zahteve i očekivanja Evropske asocijacije za obezbeđivanje kvaliteta u visokom obrazovanju (ENQA).

2. U skladu sa ovim zakonom i ostalim pomoćnim instrumentima izdatih na tu osnovu, KAA je odgovorna za:

2.1. savetovanje sa Ministarstvom u vezi zahteva za licenciranim kurseva ili njihovih programa, koji su deo ili koji vode ka dobijanja kvalifikacija visokog obrazovanj

2.2. inspektiranje nosioce visokog obrazovanja i savetovanje sa Ministarstvom u vezi davanja, promene ili poništavanje licence;

2.3. izvršavanje povremene kontrole kvaliteta licenciranim nosiocima visokog obrazovanja i oduzimanje rešenja o akreditiranju ili njihovo reakreditovanje, obuhvatajući i pravo za dodelu titula i diploma;

2.4. izvršavanje periodičnih ocenivanja kvaliteta programa koje su omogućeni od strane akreditovanih nosioca visokog obrazovanja;

2.5. savetovanje sa Ministarstvom, na njegove zahteve ili drukčije, u vezi sa rezultatima ocenivanja kvaliteta i njegova implikacija za finansiranje javnih nosioca visokog obrazovanja, u vezi određivanjem fondova za privatne nosioce visokog obrazovanja i uz podršku slobodne presude za studente koji pohađaju kurseve ili programe kod privatnih nosioca visokog obrazovanja i

2.6. izvršavanje, u ime Ministarstva, onih funkcija koje se može podeliti u vezi sa priznanjem akademskih i profesionalnih kvalifikacija, a posebno, da deluje kao nadležni organ za regulisanju kvalifikacija u visokom obrazovanju u skladu sa zakonom za državne kvalifikacije.

2.7. preuzimanjem ostalih aktivnosti kojena nezavisn način mogu se videti kao potrebne za obezbeđivanje i poboljšanje kvaliteta i standarda u visokom obrazovanju Kosova.

3.KAA objavljuje njenu politiku, kriterijume i standarde za akreditaciju kao i rešenja, preporuke savetovanja što se tiče institucija i posebnih programa i objavljuje poseban godišnji izveštaj

4.KAA treba biti upravljana od strane borda sastavljenog ne manje od pet i ne više od devet osoba, imenovani od Ministarstva za jedan određen mandat, koji treba imati u sastav svojih redova obadva pola, koji su aktivni na akademskom radu visokog obrazovanja i /ili u profesiji unutar i van Kosova i koji treba da ima najmanje tri osoba ('međunarodne eksperte'), koji nisu zaposleni ni od jednog nosioca visokog obrazovanja na Kosovu. Ovaj bord zvače se državni savet kvaliteta pri KAA. Njegovi članovi biće ratifikovani od strane Skupštine. Odluke ili preporuke u vezi akreditacije Savet odlučuje većinskim glasanjem njegovog članstva. Savet izveštava svake godine Ministarstvo i Skupštini u vezi sa svojim aktivnostima o akreditovanju i sa usklađenosi pomoćne infrastrukture koju ima na raspolaganje.

5.U koliko bude zamenjeno više od jedne trećine članova borda KAA iz bilo kog razloga u toku jedne godine, Ministarstvo za ovo treba da izvesti Skupštinu.

Član 8 Javni nosioci visokog obrzovanja

1. Javni nosioci visokog obrazovanja mogu biti univerziteti i ostale institucije visokog obrazovanja.

2. Imenovanje svakog javnog nosioca se određuje od Ministarstva na osnovu odredba ovog zakona i objavljenih kriterija.

3. Izuzetkom slučajeva predviđeni ovim zakonom i u dopunskim dokumentima izdati na osnovu toga, svaki javni nosioc visokog obrazovanja ima puni zakonski idividualitet u vezi pitanja koje se tretiraju uvom zakonom, obuhvatajući i pravo da bi:

3.1. imao i upravljao zemljom, zgrade i ostalo kapitalno bogatsvo;

3.2. uzeo i administrirao fondoveod bilo kog zakonsko izvora;

3.3. pozajmio novac unutar granice, u toj meri i okvira uslova predviđenih finansiskim pravilnicima,odobreni u okviru statuta nosioca;

3.4. određno ministarstvu takse, tarife i kazne za usvanje;

3.5. imenovao i prekinuo radni odnos akademskog osoblja i ostalog kao i da bi se bavio svim zadacima poslodavca, kako je predviđeno zakonima nkoji su na snazi

3.6. sastavio ugovore za robu i usluge;

3.7. stvarao zakonske odnose sa studentima;

3.8. osnivao komercijalne preduzeće za obrazovne i istraživačke svrhe;

3.9. potpisao ugovore sa ostalim međunarodnim nosiocima i međunarodnim institucijama;

4.Pod uslovom ispunjavanje zahteva zakona na snagu, Ministarstvo može da daje jednog javnog nosioca visokog obrazovanja pravo korišćenje zemlje, zgrada ili opreme koje su javno i društveno imanje.

5.Privatni nosilac visokog obrazovanja koji koristi jedan plac,zgradu ili opremu koja je društveno imovina ne može je prodati ili da otuđi nekome vlasničko pravo ovog imanja. Međutim, jedan javni nosilac visokog obrazovanja, koji je uzeo na korišćenje jedan plac, zgradu ili opremu koja je javno vlasništvo ili društvena može to izdati pod kirijom ovo imanje, pod uslovom da unapred dobije formalno odobravanje od strane Ministarstva. Ako bide dato ovo odobrenje, Ministarstvo određuje uslove korišćenja i prihod od ove imanje.

Član 9

Osnivanje, gašenje i prestanak javnih nosioca

1.Javni nosioci visokog obrazovanja mogu biti formirani samo odlukom Ministarstva, koje treba biti ratifikovano od Skupštine.

2.Ako Ministarstvo konstatuje da je od opšteg interesa, onda Ministarstvo može da obustavi rad ili da zabrani rad nosilacu visokog obrazovanja i da javno obaveštenje za takav razlog. Pre donošenja odluke o oduzimanju prava ili zatvaranju ovih nosioca, Ministarstvo objavljuje dokument diskusije i konsultuje se sa upravnim organom svih nosioca, kod kojih ima uticaj ova odluka kao i sa KAA. Odluka Ministarstva o zatvaranju jedne takve institucije treba biti ratifikovano od strane Skupštine.

3. Upravni organ javnog nosioca visokog obrazovanja može sam da predloži o oduzimanju prava ili zatvaranje nosioca, i koja treba biti odobreno od Ministarstva i nakon konsultacije sa KAA.

4.Osnivanje javnog nosioca visokog obrazovanja pridružuje se i dodelu licence na osnovu didpozicija i u zavisnosti kriterija određenih člano

5.U slučaju da jedan javni nosilac visokog obrazovanja se zatvara ili spaja se, Ministarstvo odrediće sva pitanja koje su povezane sa vlasništvom, zadaci i dalje obaveze prema prema studentima upisanh u institucija koje im je odutezo pravo ili su zatvorene

Član 10

Univerziteti

1. Univerzitet je institucija za obrazovanje i naučno istraživanje,koja dodeljuje diplome i stepen obuhvatavjući nivo doktorature, sa ciljem:

1.1. napredovanje u oblast akademskih znanja na Kosovu, u regionu i šire;

1.2. razvoj obrazovanja, nauke, kulture, društva i ekonomije Kosova; razvoj profesionalnih veština i visokih kompetencija; i

1.3. uticaj demokratskog građanstva i postizanje najvećih standarda u predavanju i učenju.

2. Na osnovu odredba ovog zakona, imenovanje 'univerzitet' može se dati samo jednom akreditiranom nosiocu visokog obrazovanja, koji je pruža kurseve ili akreditirane programe za najmanje pet godina, u najmanje pet različite studijske oblasti, kako je određeno podzakonskim aktima Ministarstva i koji je izdao najmanje jednog diplomiranog sa doktoraturom akreditovnom u svim od tih grupa predmeta.

3. Na osnovu odredba ovog zakona imenovanje " Univerzitetski koledž" može biti dodeljeno akreditovanom nosiocu visokog obrazovanja, koji pruža doktorske studije u najmanje tri studijske oblasti i koji su akreditovni od strane KAA. KAA objaviće kriteriji za određivanje akreditovanog nosioca kao " Univerzitetski koledž" određen podzakonskim aktima MONT-a.

4. Reč "Univerzitet",kao odvojena reč ili u kombinaciji sa ostalim prepisima, ne može biti odobren ili da se upotrebljava bilo koja forma u imenovanju nekog nosioca bez jasne dozvole Ministarstva, nakon odobrenja u principu od strane KAA.

Član 11

Ostali nosioci visokog obrazovanja

1. Ministarstvo u skladu sa stavom 1. člana 8. ovog zakona, osim univerziteta mogu biti osnivati i ostali nosioci visokog obrazovanja koji mogu dodeljivati diplome i titule koje su akreditovane od KAA. Ona može učiniti to na nezavistan način ili pomoću javno-privatnog partnerstva, kako je određeno u 3 članu ovoga zakona.

2. Privatne kompanije, fondacije i trusti mogu osnovati institucije visokog obrazovanja. Njihovi statuti će određivati strukturu upravljanja i menadžiranja, zajedno sa misiom i njihovim strateškim ciljevima. Takvi privatni nosioci izjašnjavaju se u njihovim dokumentima i statutima koje su od opšteg interesa.

3.Svi privatni nosioci treba biti licencirani od Ministarstva.

4.U donošenju svoje odluke za licenciranje privatnog nosioca, Ministarstvo će preuzeti istragu ili inspektiranje što se smatraju potrebnim da bi dobio jasan pregled zasnovan na dokaze. Ona može ovlastiti za takvo ndzorisanje ostale agencije za posebne ekspertize, obuhvatajući i KAA,

5.Nosioci visokog obrazovanja, osim univerziteta, pod uslovom akreditiranja prema članu.4 ovog zakona, dobijaju imenovanje, koje predstavljaju prirodu, delatnost i nivo njihovoe ponude. Prema savetu KAA, Ministarstvo doneće pravilnike koje upravljaju takvim imenovanjima,koje mogu obuhvatiti među ostalog imenovanje,kao što su: 'univerzitetski koledž', 'koledž', 'institucija', 'škola' ili 'akademija'.

6. Nazivi 'univerzitetski koledž', 'koledž', 'institut', 'škola' ili 'akademija', posebno su u kombinaciji sa ostalim opisima, ne mogu biti upotrebljena u svakoj formi u imenovanjima nekog privatnog nosioca bez jasnu dozvolu Ministarstva, sa preporukom KAA.

7.Ako Ministarstvo ne da licencu jednom privatnom nosiocu ili u bilo koju veremenu ukine licenciju, nosioc nesme da primi nove studnete i treba činiti dogovor da bi obezbedio da njihovi aktualni studenti, ako ima takvih, mogu da završe uspešno njihov program studiranja u nekoj drugoj akreditovanoj instituciji.

Član 12

Osnivanje, akreditiranje i licenciranje privatnih nosioca

1. Privtani nosoc visokog obrazovanja može osnovan od strane jedne privatne kompanije, fondacije ili trusta, sa boravkom na Kosovu i koja ima jednu registrovanu kancelariju na Kosovu.

2. Jedan nosioc visokog obrazovanja može aplicirati za akreditaciju i dobijanje licence na osnovu odredbe ovog zakona.

3. Privatni nosioc visokog obrazovanja može da započinje svoj aktivnost samo nakon dobijanja licence.

4. Uslov za dobijanje licence privatnim institucijama visokog obrazovanja je dostavljanje Ministarstvu strateški plana i plana biznisa, obuhvatajući garanciju od strane njenog upravnog saveta (ili nekog ekvivalentnog organa) u vezi održvog finansiranja za najmanje tri (3) godine. Redovan pregled strateškog plana i plana biznisa, obuhvatajući i garanciju, koja treba biti predstavljena svake godine u Ministarstvu.

5. Privatni nosioc visokog obrazovanja može prestati sa radom na odluku njegovog upravnog saveta (ili nekog ekvivalentnog organa) samo na kraju akademske godine. Licenca jedne privatne institucije treba obuhvatiti odredbu za finansisku garanciju za zaštitu finansiskih interesa, studenata, tako da oni završe studije u nekoj drugoj akreditovane instituciji u slučaju zatvaranja institucije kao i odredbu da omogući studentima završavanje ispita.

6. Privatni nosioc visokog obrazovanja, licenciran da bi delovao na Kosovu, ne može da objavi sebe kao "akreditiran", u koliko nije akreditovan na Kosovu na osnovu određenih procedura ovog zakona i ostalim instrumentima, izdate na osnovu istog. Ako je akreditiran za kurseve ili programe iz neke zemlje ili druge organizacije, privatni nosioc treba otvoreno da dokaže poreklo takvog akreditiranja i istome nije usvojeno kao akreditiranje na Kosovu.

7. Privatni nosioc visokog obrazovanja uživa slobodu da u njegovim dokumentima ili statutu da usvaja bilo koji model upravljanja i menadžiranja, pod uslovom da ovaj modul da na jasan način odredi ulogu i kompetencije vlasnika za odluke akademskih pitanja kao i da dozvoli učešće nastavnog osoblja i studenata u donošenju odluka u vezi akademskih pitanja.

Član 13 **Autonomnost nosioca visokog obrazovanja**

1. Licencirani nosioci visokog imaju svoju autonomnost i akademsku slobodu.

2. Licencirani nosioci visokog obrazovanja uživaju prava iz odredbi ovog zakona da:

2.1. izaberu vodeći upravu i menadžiranje da odredio njihove mandate;

2.2. organizuju njihove strukture i njihove aktivnosti pomoću njihovih pravila, koje treba biti u skladu sa ovim zakonom i sa dopunskim dokumentima izdate na osnovu toga, sa ostalim primenljivim zakonima i njihovim statutima;

2.3. izaberu nastavnike i ostalo osoblje, da odrede uslove u vezi prijema studenta, metode predavanja i ocenivanja studenata, odobrene od strane KAA;

2.4. sastavlja i sprovodi na nezavisni način kurikule i projekte za naučna istraživanja, uz savetovanje sa domaćim i inostranim partnerima tamo gde je to potrebno i

2.5. daju titule profesorima i drugom osoblju, u saglasnost sa ovim zakonom, aktuelnim zakonom za zapošljavanje u Republici Kosova kao i odobrenom šemom od strane KAA. Ovi kriteriji biće isprecizirani u okviru statuta nosioca.

3. Statuti nosioca visokog obrazovanja obuhvataju odredbe koje garantuju akademsku slobodu nastavnog osoblja i studenata, kako je opisano u nastavku ovoga zakona.

4. Okolnosti licenciranih nosioca visokog obrazovanja uživaju nedodirljivost od strane organa javnog reda, osim u slučajevima drugačije određeni posebnim zakonom.

5. Javni nosilac visokog obrazovanja oslobađa se od svih oblika poreza za njihove naučno istraživačke delatnosti, koje se finansiraju iz društvenih izvora ili donacija, osim u slučaju sa profitabilnom delatnošću.

Član 14

Licenciranje nosioce visokog obrazovanja

1. Svaki nosioc visokog obrazovanja na Kosovu treba biti licenciran radi obavljanje svoje delatnosti. Licencija se izdaje od strane Ministarstva na osnovu odredbama ovog zakona i dopunskih dokumenata izdatih na toj osnovi. Licence biće vremenski ograničene (i normalno biće nudiće se u trajanju do pet (5) godine, osim ako nisu ograničene pomoću njihovog akreditiranja od KAA), ali biće obnovljene.

2. Kriterij za davanje licencije jednom nosiocu visokog obrazovanja formulišu se podzakonskim aktima idatih od strane Ministarstva.

3. Licenca daje se svakom nosiocu koji ispunjava kriterije.

4. Kriterije za licenciranje osim akreditacije od strane KAA kao prvi preduslov obuhvata odredbe u vezisa:

4.1. usklađenost sa sredinom i opremom;

4.2. finansijsku realizovanost, uključujući posvećenost nosioca za formiranje fonda za podršku studenata;

4.3. poslovni plan.

5. Dodatni zahtevi za licenciranje privatne nosioce visokog obrazovanja opisuje se daljem tekstu ovoga zakona i u dodatnim dokumentima izdatih na toj osnovi. Kao minimum, ovi dodatni zahtevi biće obuhvaćeni kao u nastavku.

5.1. statut koji obezbeđuje podelu vlasništva sa kademskog gledišta institucija;

5.2. objekti i ostali fizički izvori koji su odgovarajući za obrazovni rad nosioca, koje su sigurne i odgovarajuće za ciljeve i za one nosioce imaju pravu zakonsku titulu;

5.3. nastavnici, naučni istraživači i pomoćno osoblje, koji su kvalifikovani u jednom odgovarajućem nivou za nastavni rad nosioca i koji na zakonski način sklopili ugovor sa nosiocima;

5.4. revizijski finansijski sistemi;

5.5. akreditiranje na institucionalnom nivou kao i na programskom nivou od strane KAA ili nekog drugog poznatog organa za akreditaciju i usvojen od KAA.

5.6. isplata finansijske garancije, zasnovne na ukupnom broju studenata

5.7. garantovani iznos za studente i bilo kakva izmena u primeni istog će se pojasniti administrativnim uputstvom, donetog od strane Ministarstva;

5.8. sporazum sa najmanje dva druga akreditovana nosioca koji osiguravaju da se studenti mogu transferisati u slične programe kod jednog od ovih akreditovanih nosioca,

u slučaju stečaja ili povlačenja akreditacije. KAA treba da daje saglasnost na postignute sporazume

6. svaki javni univerzitet smatra se licenciran, osim ako on ne uspe da ispunji standarde KAA za institucionalnu akreditaciju. Licencija će njemu omogućiti da on pruži samo one programe, za koje je bilo akreditovan od KAA ili od neke druge poznate agencije za akreditaciju uz usvajanje od KAA.

7. Nosioc visokog obrazovanja može podneti zahtev u svako doba pri Ministarstvu o promeni uslova njegovog licenciranja.

8. Ministarstvo u svako doba može da poništi licenciranje nosioce ukoliko ima dokaze da nosioc nije ispunio zahteve za standarde licenciranja. U slučaju da dođe do takvog poništavanja, nosilac ima pravo da podnese žalbu Vrhovnom sudu Republike Kosova i to samo zbog proceduralnih nedostacima.

Član 15 Akreditiranje i vrednovanje kvaliteta

1. Svi javni nosioci visokog obrazovanja podležu procedurama kontrole i procenu kvaliteta od KAA u skladu sa ovim zakonom i sa podzakonskim aktima:.

2. Nosioc visokog obrazovanja koji traži da bude akreditovan po prvi put podnese zahtev pri KAA najmanje jednu godinu ranije predviđenog datuma za dobijanje akreditaciju. Kada novi javni nosilac visokog obrazovanja je formiran i licenciran na osnovu odredbe ovoga zakona, ovaj zahtev za akreditaciju neće biti primenjeno. Međutim, takav nosioc treba da ispunjava određene kriterije ovoga zakona treba podneti zahtev za akreditaciju pri KAA u roku od dvanaest meseci od datuma njegove prve licence.

3. Reakreditacija nosioca vrši se od KAA u vremenskim intervalima ne manje od 5 godina. Reakreditacija neće biti bez razmatranje izveštaja samoocenicavanja nosioca, od strane eksperta, osim u posebnim okolnostima. Ovaj revizija od strane eksperta obuhvatiće direktnu kontrolu pružanja usluga. Reakreditaciju institucije jednog ili više njenih programa može biti zatraženo od bord KAA ili Ministarstvo u najkraćem periodu od od pet godina.

4. Svaki javni univerzitet, u zavisno od saglasnost sa zahtevima licenciranja, treba da zahteva institucionalnu akreditaciju svake pet godine. Akademske jedinice i njihovi programi podležni su redovnom ocenivanju kvaliteta.

5. Sertifikati akreditiranja izdaju se od strane KAA.

6. U koliko licencirani nosilac visokog obrazovanja ne uspe da dobija akreditaciju li reakreditaciju, ovo će rezultirati drugim organizovanjem akreditiranja ne kasnije od jedne godine.

7. U koliko ne uspe da dobije i po drugi put akreditaciju, onda licenca mu se oduzima. Protiv uzimanja licence može se podneti žalbu pri kompetentnim organima u skladu sa Zakonom o asministrativnim procedurama i Zakonu administrativnih konflikata.

8. Ocenivanje kvaliteta kurseva i programa akreditiranih nosioca visokog obrazovanja vrše se od strane KAA za svaki kurs i program u toku vremenskog ciklusa koji ne traje više od pet (5) godina. KAA određuje grupu međunarodnih eksperta dotičnih predmeta. KAA objavljuje na njenoj web stranici procedure, kriterije i rezultate ocenivanja kvaliteta.

Član 16 Zvanja i diplome

1. Akreditovani nosioc visokog obrazovanja imaće pravo da daje zvanja i diplome specifikovane sertifikatom akreditovanja. Ovim može biti obuhvaćeno titule i diplome zajedno

ponužene ili kao duple kvalifikacije sa jednom ili više drugih institucija odobrene od strane KAA. Dokumentacija za zvanja i diplome biće u skladu sa odobrenim formatom od strane Ministarstva, specifikovane administrativnim uredbama.

2. Statut nosioca visokog obrazovanja uskladu sa ovim zakonom, određuje zvanja i diplome koje se dodjeljuju od strane nosioca i obujvataju pravo za stvaranje akademskih drugih pravila u vezi dodeli takvih zvanja i diploma i koji podležu akreditaciji od strane KAA ili nekog drugog poznatog organa za akreditiranje

3. Kursevi nivoa Bačelor i onima za diplomu, omogućenu od strane shih nosioca visokog obrazovanja, sastavljene su na fleksibilan način sa mogućnostima upisivanja i udaljavanja u odgovarajućim momentima i sa dodelu kredita ili kvalifikacijama u zavisnost od unapređenje studenta. Pri formulisanju pravila, javni nosilac visokog obrazovanja uzima u obzir aktuelne konvencije Evropskog sistema transferiranja kredita.

4. Ministarstvo, polazeći od opšteg interesa, ima pravo pravo da odobri ili odbije usvajanje kurikuluma kurseva koji vode do kvalifikaciju jednog nastavnika da se zaposlio u nekoj školi.

5. Samo javni nosoc visokog obrazovanja može omogućiti studijske programe kvalifikovanje nastavnika za zapošljavanje u nekoj školi.

6. U svim slučajevima ima slobodno pravo na organizovanje svojih kurikuluma i šeme ocenivanja ispita na osnovu pravila koja su transparentna, poštene i lahko svatljiva za studente. Nosilac će zahtevati obezbeđivanje standard kvaliteta za realizaciju kurikuluma pomoću spoljnog razmatranja šema ocenivanja i njihovog promovisanja kao i zatražiće na aktivan način mišljenje studenata o njihovom iskustvu učenja.

7. Samo ona zvanja i diplome koje se izdaju od strane akreditiranog i licenciranog nosioca visokog obrazovanja biće priznate od Vlade radi zapošljavanja, za preuzimanje javnih funkcija ili za izvršavanje funkcije međunarodnog priznate, kako se precizira podstavu 1.7. stava 1. i stava 2. člana 6. ovog zakona.

8. Zadatak je svakog akreditiranog nosioca visokog obrazovanja da obezbedi svaku osobu, koja je dobila zvanje ili diplomu, sa diplomom i dodatkom diplome zapečaćenu; obadve ove trebaju imati format određen administrativnom uredbom, izdatu od strane Ministarstva.

9. Nakon izdavanja zvanja ili diplome, iste mogu biti poništene samo u specifičnim okolnostima određenim pravilima na osnovu statuta za nosioce visokog obrazovanja i pod uslovom na pravo žalbe nadležnom sudu.

10. U konsultaciju sa ostalim relevantnim Vladinim organima, Ministarstvo administrativnom uredbom može da odredi dodatne zahteve obrazovanja, osim zvanja ili diplome, kao uslov da bi se zaposlio u nekoj profesiji, koji se tretira od strane drugih zakona ili na osnovu određenih uslova međunarodnih konvencije ili ugovora.

Član 17

Statut nosioce visokog obrazovanja

1. Funkcionisanje i menadžiranje javnog nosioca visokog obrazovanja određuju se statutom predložen od strane Ministarstva i ratifikovan od Skupštine. Ovaj statut može se menjati u skladu sa njegovim odredbama i odobravanjem i ratifikovanjem od strane Skupštine.

2. Statut svih drugih nosioca i svaka promena u njemu mora biti ratifikovana samo od strane Ministarstva.

3. Statut svakog be koje daju Senatu ili nekoj drugoj strukturi jednakovrednu sa glavnim odgovornostima za savete i donošenje odluka u vezi sa akademskim pitanjima, gde među članovima ovog organa su i predstavnici izabrani od akademskog osoblja i studenata.

4. Statut svakog javnog nosioca visokog obrazovanja, garantuje razvoj konsultacija o akademskim pitanjima sa nastavnim osobljem i sa studentima.

5. Statut svakog nosioca visokog obrazovanja koji se finansira od strane javnih fondova obezbeđuje sprovođenje dolenađenih principa od strane nosioca:

5.1. ravnopravne mogućnosti za zaposlenje i ravnopravan pristup studiranju i naučnom istraživanju bez diskriminacije.

5.2. sve osobe i organi deluju u skladu sa najvišim savremenim standardima, integriteta, ozbiljnosti i objektivnosti polaganje računa, transparentnosti, poštenje i rukovođenje; u izvršavanju služnene dužnosti, niko nemože delovati kao predstavnik nijedne grupe bilo kakvog opisivanja i ne traži niti primi nijednu vrstu mandata; za čitavo vreme svi trebaju delovati samo u interes nosica kao celina.

6. Statut koji bude dostavljen Ministarstvu na osnovu odredbe ovoga zakona, odobrava se u koliko ispunjava uslove određene ovim zakonom. Odbijanje od strane Ministarstva za odobravanje statuta ili radi konfirmacije njegovog modifikovanja može se suprostaviti pri nadležnom sudu.

Član 18

Struktura Vlade nosioce visokog obrazovanja

1. Glavni upravni organ nosioca visokog obrazovanja koja dobija javne fondove je (poznaje) kao upravni savet. Upravni savet ima opštu odgovornost za obavljanje delatnosti nosioca i njegove funkcije su opisane detaljno u statut.

2. Upravni savet imaće ne više devet i ne manje od pet članova. Broj članova upravnog saveta koji se imeuju od Ministarstva je u opštem interesu, treba da je specifikovan statutom i ne traba da pređe više od polovine opšteg broja članstva. Oni trebaju biti osobe sa visokom javnom reputacijom, sa određenim profesionalnim sposobnostima, finansiskim kao i sa ostalim javnim sposobnostima,. Nijedan od imenovanih članova ne treba imati direktne veze sa aktuelnim institucijama.

3. Svi članovi upravnog saveta, izuzev onih imenovani prema stavu 2. ovog člana, biraju se po određenoj proceduri nosioca statuta. Jedan broj izabranih članova od univerziteta mogu biti iz međunarodne akademske zajednice. Statut će specifikovati koliko članova njih će biti izabrano i koji koji su unutar institucije i koliko iz međunarodne akademske zajednice

4. Svi članovi upravnog saveta služe individualnom svojstvu u savet, a ne kao delegati ili predstavnici jednog posebnog ili grupnog interesa.

5. Upravni savet svake godine izabire predsedavajućeg i zamenik predsedavajućeg iz svog članstva, koji nisu radnici ili studenti institucije.

6. Članovi upravnog saveta, imenovani na osnovu stava 2. ovog člana, održavaju svoje položaje za određeni vremenski period, kako se predviđa odredbama ovog statuta. Oni se mogu biti razrešeni od strane Ministarstva preporukom upravnog saveta ili bez njega, zbog ubedljivih razloga kao:

7. Kazna za teško krivično delo koja se kažnjava zatvorom od šest meseci;

7.1. nesposobnost pri izvršavanju njegove funkcije položaja zbog fizičke ili mentalne nesposobnosti, dokazano izveštajem od nezavisnog ljebarske komisije, određen od Ministarstva ili

7.2. ponašanje, koja se ocenjuje od strane Ministarstva, koja predstavlja neuspeh ili odbije ilizanemarivanje ili neprekidna nesposobnost da bi ispuni zadatke kojima rukovodi,

ili da deluje u skladu sa određenim principima statutom nosioca ili ovom zakonom, obuhvatajući one određene članom 17. ovog zakona.

8. Žalba protiv razrešenja izvršena inicijativom Upravnog saveta može se uputiti Ministarstvu.

9. Jedna trećina članova Upravnog saveta se povlači se svake godine i imaju prav da budu ponovo imenovani za jedan novi mandat, obezbeđivši da nijeda član ne bude u službi više od devet godina.

10. Upravni savet je odgovoran da bi razvija trogodišnji strateški plan, koji će biti aktualizova svake godine. U priremi strateškog plana i njegovu godišnju aktualizaciju Upravni savet konsultuje se sa Ministarstvom u vezi usklađivanja objekta i svoje planove sa državnom strategijom za visoku obrazovanje i izvora koje smatraju da će biti na raspolaganju od strane Ministarstva. Oblast delovanja takvih konsultacija određuje se pomoću administrativne uredbe.

11. Upravni savet preuzme mere za izdavanju godišnjeg izveštaja o radu nosioca i daje informacije o godišnjem izveštaju koje se traži Ministarstvo i KAA.

Član 19 Upravni organi

1. Glavni upravni organ jednog javnog univerziteta je rektor. Rektor javnog univerziteta bira se od Upravnog saveta sa apsolutnom većinom glasa opšteg broja glasača, nakon formalnog procesa javnog konkursa, profesionalnog istraživanja i ocenivanja jene spoljne kvalifikovane organizacije sa iskustvom i nakon intervjuja od čitavog Upravnog saveta.

2. Glavni upravni organ jednog nosioca visokog obrazovanja, izuzev univerziteta, određuje se statutom nosioca.

3. Procedure o izboru i imenovanju glavnog upravnog organa, odgovornosti, zadaci, njen mandat kao i ostala pitanja određuju se statutom nosioca.

4. Statut nosioca takođe treba da isprecizira odgovornosti za svakoga od upravnih službenika.

Član 20 Glavni principi finansiranja nosioce visokog obrazovanja

1. Javni licencirani i akreditovani nosioci visokog obrazovanja mogu dobiti finansije od dole navedenih izvora, prema odredbama određenim njihovim statutom i strateškim planom:

1.1. fondove od Ministarstva za predavanje i naučna istraživanja od opšteg interesa;

1.2. isplate za školovanje i ostale isplate koje vrše studenti;

1.3. isplate za komercijalne i ostale usluge;

1.4. donacije, poklone i pomoć, i

1.5. ugovore sa državnim organima, međunarodnim, javnim ili privatnim u oblast predavanja, naučnih istraživanja ili savetovanjat.

2. Nosioci visokog obrazovanja uživaju pravo da zakluče ugovore za bilo kog cilj koji je u vezi sa visokim obrazovanjem i, u slučajevima kada je to deo njihovog strateškog plana, i u vezi sa naučnim istraživanjima. Nosioci mogu investirati u fondove (obuhvatajući one javne), u bilo kojom preduzeću sa ciljem obrazovanja ili naučnog istraživanja pod uslovom da:

2.1. oni ugovori budu povezani sa projektima koji podržavaju strateški plan nosioca;

2.2. nijedan ugovor da ne nameće neku finansijsku obavezu prema vlasništvu i javnog imanja bez odobrenje Ministarstva, i

2.3. javni fondovi da ne budu izlagani bezpotrebnim rizicima.

3. U koliko jedan nosilac visokog obrazovanja ne dobija reakreditaciju u skladu sa ovom zakonom, tada Ministarstvo, pomoću administrativne uredbe, može da preuzme privremene mere za njihovo finansiranje i uzimanje splata školovanja i ostalog prihoda za period do njegovog ponovnog reakreditiranja, zatvaranju ili pretapanje, kako se predviđa zakonom.

4. Ministarstvo može da obezbedi javne fondove za privatne nosioce licencirane i akreditirane uz podršku objekta Ministarstva. Svaki privatni nosilac, koji dobija javni fond, podleže odgovornostima i zahtevima iste revizije isto kao i javni nosioci, kao što je to predviđeno u članovima 21, 22, 23 i 24. ovog zakona

Član 21 Metodologija finansiranja

1. U saradnji sa Ministarstvom za finansije, Ministarstvo preko administrativne uredbe određuje metodologiju koja će biti upotrebljena za određivanje fondove za predavanje i naučno istraživanje javnog interesa, zajedno sa ostalim dodacima ili koncesije, koje mogu biti odobrene od strane Vlade. Fondovi mogu biti određeni u cilju predavanja, istraživačkog rad u vezi predavanja, za infrastrukturu ili za druge svrhe.

2. Određivanje fondova za predavanje mogu biti specifikovana broj studenata koji će biti obrazovani iz javnih troškova u određenim oblasnim disciplinama studiranja. Ovaj broj treba biti u skladu sa maksimalnim brojem određenim aktuelnom licencom nosioca. Dodatni opis za svaku disciplinu ili oblasti određuje se pomoću podzakonskim aktima.

3. Ministarstvo određuje fondove nosiocima privatnog obrazovanja uzimajući u obzir specifikovane objektivne strateškog plana nosioca i bilo kakve opomene ili preporuke od KAA u vezi kvaliteta predavanja ovih nosioca ili ili posebnih programa.

4. Ministarstvo na osnovu poslednje performanse nosioca i određuje budžetsku liniju za petogodišnji ciklus finansiranja. Određivanje fondova za nosilac treba dobiti formu ugovora performanse, koja će trajati tri (3) godine i koja će biti objavljena od strane Ministarstva nakon što će biti usaglašeno sa dotičnom nosiocem.

5. Fondovi se određuju svake godine kao svota koja se dodeljuje nosiocu u toku finansijske godine u vremenskim intervalima određenim od strane Ministarstva za Finansije. Unutar strateškog plana i određenih granica licenciranja i po bilo kojim uslovima Ministarstva koji su u vezi sa fondovima.

6. Upravni savet usvaja putem određivanje finansijske šeme, delegiranje polaganje računa sa budžetskim jedinicama unutar institucije koje odražavaju strateško planiranje i zadaci o izveštavanju performanse koja ima za obavezu prema za Ministarstvo. Sve takve šeme ohrabriće i olakšaće razvoj kapaciteta ,povećenje kvaliteta i postizanje usaglašenih rezultata unutar svake budžetske podjedinice. Upravni savet isto tako odobriće i finansijske pravilnike, koji trebaju biti usvojene od strane Ministarstva Ekonomije i Finansije. Ovi ugovori biće obuhvaćeni statut nosioca.

Član 22 Uslovi finansiranja

1. U određivanju fondova za predavanje i naučno istraživanje od opšteg interesa, Ministarstvo može da nametne uslove nosiocima.

2. Uslovi koji se nameću prema ovom članu u skladu su sa statutom nosioca i u vezi su sa:

- 2.1. finansijska kontrola i revizija;
- 2.2. kupovinom, korišćenjem i raspolaganjem ljištem,zgradama i opremom;
- 2.3.nivom i primenjivanjem isplate za školovanje i ostale isplate za studente;
- 2.4.izmenom destinacije ilitransferom određenih fondova za predavanje iz jedne u drugu nastavnu oblast.

3.Ministarstvo ne nameće nijedan uslov koji bi uticao na ograničenje mogućnosti nosioca zbog delovaja, u skladu sa njegovim statutom da bi privukao fondove iz ostalih izvora, obuhvatajući ovde i određivanje dodatnih mesta za studiranje unutar granice licenciranje, pod uslovom da,prema mišljenju Ministarstva, ovo nema:

- 3.1. negativni efekat na kvaliteta obrazovanja sa javnim fondovima.
- 3.2. bez predrasude zadatak nosioca da se bavi njegovom delatnošću bez nikakve diskriminacije zbog toga što ima veze sa polom, rasom, seksual pripadnošću, ograničenjem sposobnostima, bračnom stanjem,bojom, jezikom, verom, političkim ili drugim opredeljenjima, nacionalnom poreklom, etničkom ili socijalnom, pripadnost prema drugoj etničkoj zajednici vlasništvu, rođenju ili koje se vezuje za neko drugo stanje.

4. Ministarstvo ne može nametati uslove koje ograničuju slobodu predavanja u okviru ovog zakona, licencije ili akreditiranje nosioca.

5. Fondovi koji ostaju neiskorišćeni do kraja finansijske godine određuju se da budu prebaćeni u rezervni fond za odobrene delatnosti koje su specifikovane strateškim planom nosioca ili u godišnjoj svakodnevnicima.

6. U zavisnost sa odredbama ovog člana, Ministarstvo može da anulira fond za koje ona misli da su se zloupotrebili i u slučaju fondovi se vraćaju Ministarstvu i Finansije na zahtev ove poslednje.

Član 23

Odgovornost Upravnog saveta i glavnog upravnog organa nosioca visokog obrazovanja

1.Upravni savet javnog nosioca visokog obrazovanja (ili ekvivalentan organ u slučaju privatnog nosioca) kolektivno je odgovoran pred Ministarstvom za pravno i efektivno korišćenje fonda koji mu je određen od strane Ministarstvo ili od ostale javne izvore.

2.Svaki nosioc visokog obrazovanja koji dobija iz javni fond direktno izveštava Ministarstvo za njegovu performansu, ne kasnije od 31. marta naredne godine. Izveštaj performanse uporediće postignute rezultate strateškog plana sa ugovorom za performansu za godinu koja je u pregledu. Izveštaj obuhvatiće mere za performansu koje su bile specifikovane od Ministarstva administrativnom uredbom i biće propraćene računima revizije nosioca za godinu koja je pregledava. Ministarstvo pružiće Skupštini skup izveštaja za performansu propraćeno komentarom najkasnije do 31. avgusta iste godine.

3.Glavni upravni organ jednog nosioca visokog obrazovanja koji dobija javni fond skreneće pažnju Upravnom savetu za svaki njegov postupak ili propust, koji po mišljenju glavnog upravnog organa vrši zloupotrebu javnog fonda koje mu je dodeljen. U slučaju da Upravni savet ne deluje u cilju korigovanja takvog neželjenog postupka ili propusta, tada glavni upravni organ za ovo delo ili će direktno propust izvestiće Ministarstvo. U takvim slučajevima, nezavisno od neke odredbe statuta nosioca koji može biti u suprotnost sa time, Upravni savet (ili neki drugi ekvivalentni

organ) ne može da preuzme nijedan postupak prema glavnog upravnog organa, izuzev slučajeva kada Ministarstvo odobrava jednu takvu stvar.

4. Ako, prema oceni Ministarstva koja se zasniva u konačnim izveštaju i preporukama od kancelarije generalnog revizora, finansijsko pitanje ili neka druga pitanja nosioca bile su ili se nastavljaju da se zlopotrebe ili odredbe statuta nisu bile sprovedene u skladu sa ovim zakonom i sa statutom. Ministarstvo može da osim usalgašene kompetencije iz stava 6. člana 22. ovog zakona, nakon konsultacije sa KAA i nosiocem, da daje takva uputstva u vezi upravljanja nosioca koje Ministarstvo vidi kao opravdane, obuhvatajući, bez predrasude za o opštim kompetencijam ili neku drugu usklađenu kompetenciju Ministarstva zakonom, privremenog suspendiranja jednog ili više članova Upravnog saveta ili rektora. Svi takvi postupci ratifikuju od strane Skupštine u roku od šesdeset (60) dana.

5. Žalba protiv razrešenja članova US, rektora ili njenog ekuivalenta može se žaliti kompetentnom sudu.

Član 24 **Finansijska kontrola**

1. Statut svakog javnog nosioca visokog obrazovanja obuhvata odredbe za izvršavanje efektne i nezavisne finansijske kontrole, unutrašnju i spoljašnju.

2. Kopija svakog izveštaja sastavljena od stranog ili unutrašnjeg revizora ili svakog nosioca koji prima javne fondove šalje se Ministarstvu, koje može zahtevati obrazloženje od upravnog saveta javnog nosioca visokog obrazovanja, ako smatra da je to potrebno.

3. Ministarstvo može da odredi nezavisnog revizora za istraživanje finansijska pitanja svake javne institucije visokog obrazovanja koja dobija javne fondove i upravni savet ove institucije treba da obezbedi saradnju sa revizorom.

4. U slučajevima kada Ministarstvo misli da ima ozbilje pronevera javnih fondova tada se primenjuje stav 6. člana 22. ovog zakona.

Član 25 **Komercijalna aktivnost**

1. Javni nosioc visokog obrazovanja ima pravo da u skladu sa odredbama ovog zakona, drugog primenljivog zakona, sa licencom, statutom i strateškom planom, da preduzme mere podspešivanje za njegovo komercijalno i istraživačko delovanje u korist nosioca.

2. Kada takve komercijalne aktivnosti obuhvataju ili potencialno mogu obuhvatiti korišćenje neka značajna prava intelektualne svojine u vezi sa književnim, umetničkim i naučnim delim, naučna otkrića, projekti, izumi, materiali, roba ili usluga potpuno ili delimično obezbeđena upotrebljavajući javne fondove, nosioc prethodno traži treba odobrenje od Ministarstva. U cilju ovoga člana, Ministarstvo određuje koje je značajno pravo intelektualne svojine pomoću administrativne uredbe, gde se uzima u obzir data uputstva od strane kancelarije za pravo intelektualne svojine ili, od kompetentnog ministarstva na osnovu zakona na snazi

3. Oporezivanje komercijalne aktivnosti nosioca javnog visokog obrazovanja je u skladu sa zakonom u snagu.

Član 26 **Položaji i zvanje osoblja**

1. Položaji i zvanje osoblja, kriterije imenovanja i reimenovanja i ostala pitanja u vezi sa ovima, specifikovana su statutom svakog nosioca visokog obrazovanja. One trebaju biti otvorena prema razmatranju od KAA i da su u skladu sa aktuelnim zakonom rada u Republici Kosova.

2. Univerziteti i univerzitetski koleđi za kademski staf mogu odrediti zvanja kao što je u nastavku:

- 2.1. redovni profesor;
- 2.2. vanredni profesor;
- 2.3. profesor asistent;
- 2.4. univerzitetski asistent.

3. Kriterije za svako zvanje obuhvatiće najmanje jednu diplomu Master u oblasti imenovanog predmeta. Osim toga redovni profesori, vanredni profesori i profesori asistenti treba biti u stanju da dokažu jednu uspešnu istoriju predavanja, istraživanja i profesionalne ili umetničke prakse, koja će biti vrednovan najmanje od tri recensentakoji imaju najmanje jednu visoku titulu od aktualno zvanje kandidata za unapređenje.

4. Redovni, vanredni i asistent treba da imaju završenu doktoraturu i da imaju uspešan fond objavljivanja u časopisima sa međunarodnom recenzurom. Redovni profesori takođe treba da su u stanju da dokažu uspešno akademsko rukovođenje pomoću izrade kurikuluma, pedagoških inovacija, istraživanju i objavljivanja najmanje za osam godine.

5. Ostali nosioci za svoj kadar mogu odrediti zvanja kao u nastavku:

- 5.1. profesor
- 5.2. profesor sistent;
- 5.3. predavać;
- 5.4. asistent.

6. Kriterije za sve nazive, osim asistenta predavaća obuhvataju najmanje jednu diplomu Master iz oblast predmeta imenovanog. Osim toga, profesori asistenti i vanredni profesori, trebaju biti u stanju da dokažu jednu uspešnu karijeru predavanja, istraživanja i profesionalne ili umetničke prakse što će se vrednovati od najmanje tri recenzenta koji su najmanje za jedno zvanje veći nego trenutno zvanje kandidata koji se unapređuje.

7. Profesori asistenti i vanredni profesori trebaju imati zvaršenu doktoraturu i da imaju uspešan fond publikacija u časopisima sa međunarodnim recenzurom.

8. U slučaju da osoba koja ima zvanje od strane akreditiranog univerziteta jednog univerzitetskog koleđa postaje staf osoba nosioca koji nije univerzitet ili univerzitetski koleđ, on može nastaviti i dalje da ima ranije stečeno zvanje. Ako jedna osoba koja ima zvanje jednog akreditiranog univerzitetskog koleđa pridružuje se univerzitetskom kadru, od njega će se traži da aplicira za dobijanje jedne univerzitetske titule.

9. Redovni profesor u penziji na položaj sa punom normom, može biti imenovan kao profesor Emeritus i može biti pozvan da podrži instituciju, u koju je on dobijo ovo zvanje, na bilo koji način onako kako to samtra rektor da je da je to povoljno.

10. Kriterij za svako zvanje netreba da obeshrabri aplikacije van institucije.

11. Odstupanje od određene kriterije u paragrafu 3 i 4 čine zvanja koja se dodeljuju u specifičnim oblastima da budu određene statutom nosioca.

12. Svaki nosioc visokog obrazovanja može da imenjuje poseban kadar za predavanje, administrativne ili tehničke položaje. Nosioc u svom statutu specificifikovaće titule posebnog

istraživačkog, nastavnog, i visokog administrativnog osoblja i tehničkog, zajedno sa kriteijama za profesionalni razvoj, promovisanje i avansiranje unutar ove radne oblasti.

Član 27 Akademska sloboda

1.U svom statutu ili u ekvivalentnom osnovnom dokumentu, svaki nosioc visokog obrazovanja garantuje da akademski stafi ima pravo u okviru zakona da predstavi nove ideje i mišljenja za razmatranje koje bez rizika da će izgubiti radno mesto ili privilegije koje može imati od strane nosioca.

2.Pravo slobodnog izražavanja za kademski staf nosioca visokog obrazovanja može biti ograničen samo zakonom, u skladu sa Ustavom Republike Kosova.

3.Akademsko osoblje licenciranog i akreditiranog nosioca ima pravo da objavljuje rezultate njegovog istraživanja, ali povrgavajući se pravilima nosioca u vezi sa korišćenjem prava intelektualne svojine u korist nosioca i u skladu sa članom 24 ovog zakona.

4.Statut svakog javnog nosioca visokog obrazovanja i struktura svakog privatnog nosioca visokog obrazovanja, kao uslov za kaređiranje, treba da sadrži odredbe što:

4.1. garantuju osoblju slobodu organizovanja i okupljanja.

4.2. štite osoblje od svih vrsta diskriminacije.

5.Akadesko i ostalo osoblje nosioca visokog obrazovanja ima pravo da se suprođtavi jednoj odluci ili radnji institucije visokog obrazovanja i da uputio žalbu za početak u Ministarstvo a zatim u nadležnom sudu.

Član 28 Uslovi rada osoblja

1.Statut jedne javne institucije visokog obrazovanja sadrži odredbe u vezi imenovanja, mandata, unapređenja na položajima, discipline, suspenzije, udaljavanje sa posla ili penzionisanja.

2.Osnovni uslužni uslovi osoblja za nosioce visokog obrazovanja su u skladu zakonom na snazi

3.Ostali uslovi za uslugu psoblja javnog nosioca viskog obrrazovnja, odrđuju se od strane upravnog saveta dotičnog nosioca, koji omogućuje adekvatan kadar za konsultacije sa zvanično priznatim sindikatima sa predstavnicima osoblja i Ministarstva

4.Svaki član osoblja zapošljava se na osnovu individualnog ugovora sa nosiocem visokog obrazovanja.Takv ugovor obuhvatiće aranžovanje za redovno ocenivanje performanse kadra (obuhvatajući, kada je to povoljno, direktno praćenje nastave) i jedan složeni proces za podršku njegovog ličnog razvoja.

5.Statut nosioca visokog obrazovanja reguliše učestvovanje međunarodnih eksperta u imenovanju akademskog osoblja sa statusom profesora.

6.Statut nosioca visokog obrazovanja obuhvata odredbe, koje određuju okolnosti, na osnovu koju jedan član osoblja može biti zapošljen na nekom drugom radom mestu koje se plaća ili se ne plaća i koje ograničavaju zakonsku odgovornost poslodavca u takvim slučajevima.

Član 29

Prijem studenata

1. Svaki kandidat koji polaže test mature, uživa pravo da nastavlja studije u institucijama visokog obrazovanja prema važećem zakonodavstvu.
2. Pomoć administrativne uredbe, Ministarstvo izrađuje odredbe, kada je to potrebno i korisno, u vezi sa vremenom i organizovanjem prijemnih ispita određeni od institucije visokog obrazovanja da olakšaju upisivanje u visokom obrazovanju studenata koji nisu pristupili polaganju testa mature ili nisu položili to.
3. Za posebnu oblast studiranja, javni nosioci visokog obrazovanja mogu predvideti za neke predmete i dodatne ispite za prijem studenata, što treba biti usvojeno od strane Ministarstvo. Zahtevi za upis opisuju se detaljno u pravilnicima sastavljenim na osnovu statuta institucije.
4. Studenti će biti primljeni na Master studije na osnovu konkurencije, na osnovu rezultata diplomskog ispita ili njihove ekuvalentnostie, kako što je predviđeno članom 4 ovog zakona.
5. Kada broj uspešnih kandidata prelazi broj mesta koja se finansiraju iz javnih fondova koji su na raspolaganju jednog kursa ili programa, nosilac može da primi, na osnovu zasluga, studenti koji plaćaju tarifu u onim mestima, koje ne primaju finansije iz javnih fondova, ali do određenog broja u licencu nosioca.
6. Pravila određena od javnog nosioca visokog obrazovanja mogu odrediti okolnosti koje studenti plaćaju školovanje i koji postignu odlične rezultate u nastavi, može se dodeliti mesto studiranja koje se finansira iz javne fondove u drugoj godini ili narednoj godini studiranja.
7. Privatni nosioci visokog obrazovanja mogu primiti svakog kandidata u njihovim programima, pod uslovom da mogu opravdati njihove odluke pred KAA.

Član 30

Plaćanje školovanja i ostale tarife koje plaćaju domaći ili strani studenti

1. Ministarstvo određuje u administrativnom odredbom, koja se razmatra svake godine, maksimalnu isplatu za školovanje, koju trebaju platiti studenati koji budu primljeni kod javne nosioce visokog obrazovanja, finansirani od Ministarstvo.
2. Isplate za školovanja napomenute u stavu 1. ovog člana mogu biti određene na raznim nivoima:
  - 2.1. zavisno od činjenice ako student boravi na Kosovu ili negde drugo;
  - 2.2. za kurseve ili razne programe prema proračun koji imaju
3. Nosioci visokog obrazovanja koji dobijaju javne fondove mogu odrediti tarifu, kako što je tarifa za razmatranje aplikacija, za upis, za obnovu ispita i diplomiranje i ove tarife biće usvojene od strane upravnog organa dotičnog nosioca i potvrđuju se od strane Ministarstvo.
4. Javni nosioci visokog obrazovanja mogu zatražiti puno pokriće ekonomske računice za ponuđene usluge obuhvatajući fotokopiranje, specijalni materijali i ostale pomoćne usluge.
5. Privatni nosioci visokog obrazovanja, koji nisu korisnici javnih fondova, mogu sami odrediti tarife.

Član 31

Prava i obaveze studenta

1. Studenti koji su primljeni i upisani kod nosioce visokog obrazovanja ulaze u zakonskim odnosima sa tim nosiocem.

2. Studenti imaju dole navedena prava, koje mogu biti detaljnije specifikovana u statutu nosioca:

2.1. da pohađaju sva predavanja, seminare i sve ostale nastavne aktivnosti organizovane u svojim predmetima, prema njihovim nivoima kao i da nastave, u koliko ima mesta, za druge organizovane nastavne procese;

2.2. da koriste prostorije u biblioteku i ostale usluge za studente u zgradi nosioca i

2.3. da učestvuju na izborima za položaje studenata u postavljenim organizmima na osnovu statuta nosioca.

3. Studenti imaju sledeće obaveze:

3.1. da poštuju određena pravila nosioca;

3.2. da dokažu potrebnu posvećenost prema prava personela i drugih studenata;

3.3. da posvete punu posvećenost studiranju i da učestvuju u akademskim aktivnostima i

3.4. da isplate tarife koje su određene.

4. Statut ili drugi njemu ekvivalentan dokument svakog nosioca visokog obrazovanja sadrži odredbe, koje:

4.1. garantuju slobodu studenata, u okviru zakona, da provere njihova stečena znanja kao i da predstave nove ideje i mišljenja koje se mogu raspravljati ili ne naročito atraktivne bez rizika da će izgubiti radno mesto ili privilegije koje može da ima od nosioca;

4.2. garantuju studentima slobodu govora, organizovanje skupova prema zakonskim odredbama.

4.3. zaštita studenata od sve vrste diskriminacije.

4.4. obezbeđuje nepristrasne mehanizme i objektivne za tretiranje disciplinskih pitanja koja se rade o studentima.

5. Studenti imaju pravo žalbe u vezi kvaliteta nastavnog procesa ili za infrastrukturu nosioca, statut sadrži odredbe o pravilnom tretiranju njihovih žalbi.

6. Okolnosti pod kojima studenti mogu da se ispišu iz akademskog ili disciplinskog razloga kao i procedure za žalbu preciznije su određene u statutu nosioca.

7. Studenti imaju pravo da se žale nepovoljnom rešenju ili odluci nosioca visokog obrazovanja prema njima kod Ministarstvo ili nadležnom sudu.

8. Osobe koje su završili završni ispit na nivo koji su se oni upisali nemaju više statut studenta.

Član 32 **Finasijska podrška studenta**

1. Ministarstvo može izdati administrativnu uredbu za formiranje šemu ili šeme za finansiranje studenata, na osnovu ekonomskih potreba.

2. Takve šeme finansijske podrške za studente mogu obuhvatiti odredbe koje će pomoći studentima u njihovom isplaćivanju za školovanje i drugim uplaćivanjima kod javnih nosioca i, na osnovu svoje presude kod privatne nosioce visokog obrazovanja.

3. Javni nosioci visokog obrazovanja mogu formirati pomoćne šeme za studente iz fondova koji se ne odvajaju iz javnih izvora.

4. Ministarstvo može preuzeti postupak koji smatra da je u korist i potrebno da bi se garantovao studentima upis u bilo kojoj instituciji da ima ravnopravni mogućnosti i pristup za aplikaciju u postojeće finansijske šeme ili šeme za studente, koje su u saglasnost sa ovim članom.

5. Sve organizacije koje se finansiraju javnim fondovima, koji obezbeđuju studentima smeštaj, hranu, medicinski i socijalni pomoć, su sastavni deo nosioca i podležu ovim zakonskim odredbama. Ministarstvo može naložiti ovim organizacijama zadaci vladanja i tarife.

Član 33 **Studentske organizacije**

1. Statut ili svaki drugi osnovni dokument nosioca visokog obrazovanja biće podržan u formiranju jedne ili više organizacija, da predstavljaju studente i da doprinesu u ispunjavanju socijalnih, kulturnih i zabavnih zahteva studenata.

2. Javni nosioci visokog obrazovanja finansijski doprinose u osnivanju studentskih organizacija obuhvatajući u odgovarajućim momentima, kapitalnih i tekućih troškova zaobjekte i ambijente.

Član 34 **Zaštita ličnih podataka**

Obrada ličnih podataka u cilju ovog zakona vrši se u skladu sa zakonom o zaštiti ličnih podataka.

Član 35 **Primena**

1. Ministarstvo donosi podzakonska akta za sprovođenje ovog zakona u roku od dvanaest (12) meseci od stupanja na snagu ovog zakona.

2. Svi nosioci treba svoje statute usaglasiti sa odredbama ovoga zakona u vremenskom periodu ne više od dvanaest meseci posle stupanja na snagu ovog zakona.

Član 36 **Prelazne odredbe**

Odredbe članova kao člana 2 stav 1 i 3, član 4 stav 1.3; član 6 stav 1.6; 1.9, 1.10, 1.11.1, 1.12, član 14 stav 1, član 20 stav 1.2 i član 35 stav 1 mogu stupiti na snagu počevši o akademske 2015/16. godine, ukoliko budu stvoreni finansijski uslovi i nakon precizne procene finansijskog opterećenja za tekući period.

Član 37 **Odredbe o prestanku važenja**

Stupanjem na snagu ovog zakona prestaje da važi Zakon 2002/03 o visokom obrazovanju i svaka zakonska odredba koja je u suprotnosti sa ovim zakonom.

Član 38
Stupanje na snagu

Ovaj zakon stupa na snagu petnaest (15) dana od dana objavljivanja u Službenom listu Republike Kosovo.

Zakon Br.04/L-037
29. avgust 2011.godine

Proglašeno Ukazom Br.DL-036-2011, dana 31.08.2011, od strane Presednice Atifete Jahjaga.